

4.4 Coaching van net afgestudeerde verloskundigen

Doel van het project

Draagvlak en betrokkenheid creëren bij de praktiserende (klinisch) verloskundigen in Nederland voor de bijdrage die zij kunnen leveren aan de begeleiding van pas afgestudeerde collega's, waarbij de kwaliteit van zorg aan de zwangere cliënten centraal staat.

Onder draagvlak wordt verstaan: '60 % van de praktiserende (klinisch) verloskundigen die deelnemen aan de focusgroepen ondersteunen het idee om net afgestudeerde verloskundigen te coachen om zo van startende verloskundige te komen tot een ervaren verloskundige'.

Relevantie

Uit recent onderzoek^{1,2} nationaal en internationaal blijkt dat de startende verloskundigen in hun zorgverlening onzekerder zijn dan ervaren verloskundigen in de eerste periode na afstuderen. Vanuit onzekerheid is de kans groter dat zij het sneller gaan doorverwijzen en insturen naar de tweede lijn, met als risico een grotere kans op interventies.

Ervaringen in het buitenland leren dat coaching (supportprogramma's) een effectief middel is in de ontwikkeling van de startende verloskundige naar ervaren verloskundige.³

Aan de AVAG-locatie Groningen is in 2017 een promotietraject gestart met subsidie vanuit het NWO (Nederlandse organisatie voor wetenschappelijk onderwijs) door Liesbeth Kool, met als uiteindelijk doel een coaching programma op maat te ontwikkelen voor pas afgestudeerde Nederlandse verloskundigen. Om de implementatie van dit coaching programma te laten slagen is ervoor gekozen om te starten met het creëren van draagvlak onder de praktiserende (klinisch) verloskundigen in Nederland hiervoor.

Onder coaching wordt verstaan: 'pas afgestudeerde verloskundige professional ondersteunen bij de optimale transitie van net afgestudeerde verloskundige naar ervaren praktiserende verloskundige'. De nadruk ligt op het bevorderen van de autonomie van de verloskundige die in haar beleidsvoering zelfstandig en met zelfvertrouwen beslissingen neemt en zich een plek verwerft in de samenwerkingsverbanden waarin zij functioneert.

Zorg voor cliënten

Ieder zwangere heeft recht op een gekwalificeerde en zelfverzekerde verloskundige. Belangrijk is dat er volgens de norm van Evidence Based Midwifery (EBM) gewerkt wordt maar dat er ook een balans en samenhang is tussen de vraag van de cliënt, wetenschappelijke onderbouwing en ervaring van de zorgverlener.⁴ Om onnodige interventies in de zorg voor moeder en kind te voorkomen, zal een zorgverlener met onvoldoende praktijkervaring ondersteund moeten worden door haar directe professionele omgeving.

¹ Kitson-Reynolds E, Ferns P, Trenerry A. Transition to midwifery: Collaborative working between university and maternity services. *British Journal of Midwifery*. 2015;23(7):510-5.

² L. Kool. NQM in Nederland: the professional socialization of Newly Qualified Midwives. Promotieonderzoek aan de AVAG. Nog niet gepubliceerd.

³ Clements V, Fenwick J, Davis D. Core elements of transition support programs: the experiences of newly qualified Australian midwives. *Sex Reprod Healthc*. 2012;3(4):155-62.

⁴ Ten Hoope-Bender P, de Bernis L, Campbell J *et al*. Improvement of maternal and newborn health through midwifery. *Lancet*. 2014;384(9949):1226-35.

Om tot de juiste balans te komen is het belangrijk dat een ervaren verloskundige haar startende collega in dit proces bijstaat en coacht.

Beoogd resultaat 2019

- 60 % van de praktiserende (klinisch) verloskundigen die deelnemen aan de focusgroepen ondersteunen het idee om net afgestudeerde verloskundigen te coachen om zo van startende verloskundige te komen tot een ervaren verloskundige.
- Evaluatierapport met aanbevelingen opgehaald uit data verzameld door het houden van focusgroepen gericht op de problematiek rondom de net afgestudeerde verloskundige. De vraag of er draagvlak is gecreëerd is hierbij van belang.
- Samenstellen van een groep van (klinisch) verloskundigen uit de focusgroepen die betrokken wil worden bij de ontwikkeling van een passend coaching programma voor net gestarte verloskundigen/jong professionals en de aanbevelingen van het evaluatierapport verder vorm geven en uitdragen.

Projectopzet

Het project bestaat uit verschillende fases:

Voorbereiding

Samenstellen van focusgroepen.

Met behulp van de opleiding in Groningen en Amsterdam (AVAG) (en hopelijk ook VAR en AVM) wordt gebruik gemaakt van de bijeenkomsten voor stagebegeleiders (stage-carrouzels) (6 groepen), een reeds bestaande structuur met een representatieve verdeling over de (stage)praktijken in Nederland. Deze groepen hebben gemiddeld twee keer per jaar een bijeenkomst die georganiseerd wordt door de opleidingen. Deelnemers zijn allemaal verbonden aan stage verlenende praktijken voor verloskundigen in Nederland.

Vanuit de carrouzels worden focusgroepen van gemiddeld acht praktiserende (klinisch) verloskundigen samengesteld. Naast deze zes focusgroepen wordt één focusgroep samengesteld van vier net afgestudeerde verloskundigen en vier verloskundigen in opleiding met als doel ook de doelgroep voor het coaching programma te betrekken bij de ontwikkeling hiervan. In totaal 7 focusgroepen. Voor juli 2019 zijn de focusgroepen geformeerd.

Ontwikkeling

In de stage-carrouzels en de focusgroepen wordt met de praktiserende (klinisch) verloskundigen de urgentie van het onderwerp (problematiek rondom de net afgestudeerde verloskundige) verkend en uitgediept. Voor de input, ontwikkeling en begeleiding van de sessies wordt samengewerkt met de onderzoeksgroep van Liesbeth Kool (AVAG). Er zal gebruik gemaakt worden van internationale en nationale literatuur over het onderwerp.

Uitvoering

Gestart wordt met de bijeenkomsten van de stage-carrouzels in mei-juni 2019 waar het onderwerp naar aanleiding van de beschikbare literatuur besproken wordt. Hiervoor wordt een uur gereserveerd. Uitvoering wordt in samenwerking met Liesbeth Kool, de opleidingen en KNOV projectgroep vorm gegeven. Na de bijeenkomsten worden de focusgroepen samengesteld (gereed voor juli 2019).

In twee bijeenkomsten per focusgroep wordt het onderwerp besproken.

Eerste bijeenkomst (september 2019): Op gestructureerd wijze relevante literatuur bespreken: aandacht hebben voor het bespreken van de onderzoeksuitkomsten, wat is de rol van de verloskundige in dit proces.

Tweede bijeenkomst (oktober 2019): brainstormen over mogelijke invulling en vormgeving van coaching trajecten.

Evaluatie en aanbevelingen

Op grond van de twee bijeenkomsten per focusgroep vindt de digitale evaluatie plaats en wordt er een evaluatierapport met aanbevelingen geformuleerd, gereed in december 2019.

De werkgroep die het project voorbereidt en uitvoert bestaat uit projectleider KNOV, beleidsmedewerker KNOV, 2 gespreksleiders (extern) en Liesbeth Kool (promovendus AVAG). Na de evaluatie wordt een werkgroep van (klinisch) verloskundigen samengesteld, die betrokken willen worden bij de ontwikkeling van een passend coaching programma voor net gestarte verloskundigen en de aanbevelingen van het evaluatierapport verder vorm geven en uitdragen.

Begroting